

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-771

30.8.2021

Fremtind Forsikring AS

Retts hjelp

Tvist om oppsigelse av løpende helseforsikring – økonomisk interesse?

Sikrede hadde løpende helseforsikring hos selskap D. Sikrede søkte senere selskap D. om å tegne forsikring for "Kritisk sykdom", hvor søknaden ble avslått grunnet at sikrede angivelig hadde gitt uriktige opplysninger som sin helsetilstand. Samtidig som søknaden ble avslått, sa selskapet også opp sikredes tidligere tegnede helseforsikring. Sikrede søkte om rettshjelpdekning for tvist om oppsigelse av forsikring for kritisk sykdom. Selskapet avsto dekning med henvisning til at sikrede ikke har noen økonomisk interesse i saken. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde dokumentert en økonomisk interesse på tvistetidspunktet.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for utgifter til rettshjelp.

Sikrede har rettshjelpforsikring som etter vilkårenes pkt. 10.3 er begrenset til sikredes økonomiske interesse i saken:

Erstatningen er under enhver omstendighet begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken

Sikrede hadde fra august 2019 en forsikring for "Kritisk sykdom" i selskap D. I desember 2019 søkte han også om å få tegne forsikringen "Uførerente" i samme selskap. Selskap D. avsto 31.1.20 sikredes søknad om Uførerente med henvisning til at han hadde gitt uriktige opplysninger om egen helsetilstand. Selskapet viste til fal. § 13-3 og sa samtidig opp den tidligere tegnede forsikringen Kritisk sykdom.

Sikrede hadde også søkt om helseforsikring i S. og N. Begge selskap avsto med anførsel om at sikrede hadde gitt uriktige opplysninger om egen helsetilstand. Avslag ble gitt henholdsvis 9.1.20 og 8.1./7.4.20.

Sikrede søkte om rettshjelpdekning for tvist om avslag på helseforsikring. Selskapet avsto dekning med henvisning til at sikrede ikke hadde noen økonomisk interesse i saken.

Sikrede har senere påpekt at søknaden om rettshjelp gjelder tvist om oppsigelse av forsikringen for "Kritisk sykdom", ikke tvist om avslag på tegning av helseforsikring. Selskapet har opprettholdt sitt avslag.

Sikrede krever dekning for utgifter til rettshjelp og anfører at tvisten har en økonomisk verdi for ham. Sikredes økonomiske interesse i tvist om oppsigelse av den løpende forsikringen for kritisk sykdom må settes til forsikringssummen kr 1 500 000. Rettigheten til å ha forsikringen har en økonomisk verdi tilsvarende hva som vil komme til utbetaling hvis et forsikringstilfelle inntreffer. Det er ikke noe krav om at forsikringstilfellet har inntrådt. Av Finansklagenemndas avgjørelser om

rettshjelpdekning kan det ikke ses at det er praksis for at selskapene problematiserer at tvist som gjelder oppsigelse på grunn av svik ikke innebærer en økonomisk interesse.

Selskapet avviser ansvar og anfører at sikrede ikke har noen økonomisk interesse i tvisten. Dekning forutsetter at tvisten angår en økonomisk interesse på sikredes hånd som lar seg verdsette i form av en antatt økonomisk verdi, jf. vilkårenes pkt. 10.3. Det er tvistegjenstandens verdi på tvistetidspunktet som må legges til grunn og ikke potensielle fremtidige inntekter, jf. FinKN 2017-380 og 2019-744. Det er først ved et eventuelt forsikringstilfelle at avtale om helseforsikring vil kunne gi en økonomisk verdi på sikredes hånd. Det er på den bakgrunn vanskelig å si at sikrede på tvistetidspunktet hadde noe interesse av økonomisk verdi i saken. All den tid det ikke har inntrådt et forsikringstilfelle, gjelder tvisten kun rettigheten til å ha en forsikring.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for utgifter til rettshjelp.

Sikrede krever dekning for utgifter til rettshjelp knyttet til en tvist om oppsigelse av en løpende forsikring for kritisk sykdom.

Det følger av rettshjelpvilkårene at erstatningen er begrenset til den antatte økonomiske verdi av sikredes interesse i saken. Dersom tvisten ikke har noen økonomisk verdi, har sikrede dermed heller ikke krav på dekning.

Tvisten gjelder oppsigelse av en forsikring mot kritisk sykdom tegnet 15.8.2019, med henvisning til svikaktig brudd på opplysningsplikten både ved søknaden om denne forsikringen og ved en senere søknad 20.12.19 om uføreforsikring i samme selskap. Nemnda forstår situasjonen slik at det ikke er skjedd noe forsikringstilfelle under forsikringen mot kritisk sykdom.

Utgangspunktet for vurderingen av verdien av den økonomiske interessen i en tvist er verdien på det tidspunktet tvisten oppstår, jf. FinKN 2019-744 og 2018-346. Spørsmålet blir da hva som er verdien av en forsikring mot kritisk sykdom på det tidspunktet sikrede bestrider selskapets oppsigelse. Sikrede anfører at verdien må settes til forsikringssummen. Forutsetningen for utbetaling av forsikringssummen er imidlertid at det inntreffer et forsikringstilfelle, og det har ikke skjedd her. Videre er det en forutsetning at selskapet hvis forsikringstilfellet inntreffer, er ansvarlig etter avtalen. Selskapet anfører at sikrede svikaktig ga gale opplysninger ved inngåelsen av avtalen, og at det ikke ville inngått avtalen om det hadde den informasjonen om sikredes helse, som i ettertid er innhentet fra tidligere selskap. I så fall vil selskapet heller ikke være ansvarlig om forsikringstilfellet inntreffer, jf. fal. § 13-2 første ledd. I denne situasjonen er verdien av tvistegjenstanden lik null. Men selv om sikrede ikke utviste svik under avtaleinngåelsen, vil selskapet ha rett til å si opp avtalen når det har fått korrekt informasjon om sikredes helse, såfremt sikrede er mer enn lite å laste, jf. fal. § 13-3 første ledd. Også i denne situasjonen er verdien av tvistegjenstanden lik null.

Hvis sikrede er mindre enn lite å laste, må det legges til grunn at selskapet kunne unnlate å fornye forsikringen etter fal. § 12-9 annet ledd på grunnlag av den nye informasjonen som er innhentet. Den forventede verdien av forsikringssummen i denne situasjonen vil da være forsikringssummen x sannsynligheten for at sikrede er mindre enn lite å laste x sannsynligheten for at forsikringstilfellet inntreffer før hovedforfall. Nemnda kan ikke se at en slik forventningsverdi skal kunne gi grunnlag for rettshjelpforsikring.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).